

Saksgang		
Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Formannskap	04.01.2011	010/11
Kommunestyre	11.01.2011	010/11

Klima- og Energiplan for Værøy kommune

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
26.03.2010	Høring Klima- og Energiplan for Værøy kommune	10334
08.04.2010	A_916.PDF	10538
05.05.2010	A_105.PDF	11003
05.05.2010	A_117.PDF	11030
15.06.2010	A_350.PDF	11510

Saksopplysninger:

Bakgrunn og problemstilling:

Klima- og energiplan for Værøy kommune har vært ute på høring.

Værøy kommune vedtok 29. januar 2009 at det skulle utarbeides en klima- og energiplan for kommunen i samarbeid med Flakstad, Moskens og Røst. Siden har også Vestvågøy sluttet seg til og deltatt i arbeidet.

Vedlagte utkast til klima- og energiplan er gjort i samarbeid mellom kommunene Røst, Værøy, Flakstad, Moskenes og Vestvågøy. Konsulentfirmaet ECgroup as har vært innleid og arbeidet har vært styrt av en styringsgruppe der ordførerne og delvis rådmennene har representert småkommunene. Vestvågøy kommune har vært representert ved Nils Kaltenborn.

Planforslaget følger vedlagt.

Arbeidet har blitt finansiert med tilskudd fra Enova (kr 100 000,- pr. kommune) og Nordland fylkeskommune (kr 30 000,- pr. kommune). Kommunens innsats i prosjektet har bestått i arbeidsinnsats. For å kunne gjøre seg bruk av Enovas finansieringsordninger for videre planlegging og gjennomføring av tiltak er det nødvendig at kommunen setter seg visse minimumsmål. Disse framgår av Enovas tilsagnsbrev der det bl.a. heter:

"Energi- og klimaplanen bør ha status som en kommunedelplan eller temaplan for energi og klima. Det forutsettes at planen er en integrert del av kommunens sentrale plan- og styringssystem.

Energi- og klimaplanen skal være en helhetlig plan. Den skal omfatte mål og tiltak innenfor energibruk, energiforsyning og holdningsskapende arbeid i kommunen. Planen bør også omfatte tiltak knyttet til redusert klimagassutslipp fra annen aktivitet i kommunen som kommunen kan påvirke. Det kan være direkte utslipp fra transport, avfallsbehandling og landbruk, og indirekte utslipp fra innkjøp. Det skal settes

minimumsmål på 10 % redusert energibruk i kommunal bygningsmasse og eventuelt også et mål for klimagassutslippene fra hele kommunen.

Energi – og klimamålene skal tallfestes.

Energi- og klimaplanen skal beskrive prioriterte tiltak for å nå målene. Måloppnåelse skal tidfestes. Planen skal ha en tidshorisont på minimum 5 år. Kommunen oppfordres til å rapportere inn måloppnåelse til Enova i minimum 5 år. Rapporteringen bør i størst mulig grad baseres på kommunens eksisterende rapporteringsrutiner.

Energi- og klimaplanen skal behandles og godkjennes politisk. Energi- og klimaplanen skal oversendes Enova samtidig med sluttrapporten. Enova vil legge energi- og klimaplanen ut på kommunesidene på våre internettsider enova.no”

I planen er det lagt opp til en reduksjon av klimautslippene på 25 % i forhold til 2007-tallene (eller 20 % i forhold til 1991-nivået). Dette tilsvarer omtrent det samlede norske klimamålet satt i Kyotoavtalen. Klimamålet som er fastlagt i klimaforliket er en reduksjon i klimagassutslippene med 30 % i forhold til 1991-nivået.

Det er naturlig å behandle klima- og energiplanen som en kommunedelplan og at de tiltakene som foreslås i planen etter hvert innarbeides i budsjett og styringsdokument. Dette innebærer følgende behandling.

1. Politisk behandling i formannskapet
2. Utleggelse til offentlig ettersyn i 30 dager, innhenting av uttalelser
3. Politisk behandling i formannskapet hvor event. innkomne innsigelser gjennomgås
4. Politisk slutt behandling i Kommunestyret

I kapittel 9 (side 60 og utover) framgår de tiltak som foreslås. Noen kommentarer til de enkelte prosjektene:

1. Grønne kommunale bygg og anlegg. Her er det snakk om å utvikle energieffektiv forvaltning og drift av kommunale bygg og anlegg. Det foreslås å kjøre dette som et interkommunalt prosjekt og finansieringen kan bli nokså lik den vi har for klima- og energiplanen. Et av temaene det skal ses på i utredningen er interkommunalt samarbeid om forvaltning og drift av bygninger og mulige stordriftsfordeler. Et annet tiltak som kan komme ut av utredningen er miljøsertifisering av kommunale enheter. Her vil også interkommunalt samarbeid være en fordel og et opplegg for kommunal miljøsertifisering vil også kunne komme små og mellomstore bedrifter til nytte.
2. Bærekraftig matproduksjon i Lofoten. Det er konsulentens inntrykk at fiskeindustrien har betydelige gevinster å hente innenfor energiøkonomisering. Det er også slik at primærnæringen har betydelige mengder biomasse som ikke utnyttes og som kan utnyttes som bioenergiressurs. Det vil her være snakk om å velge ut bedrifter som kan tenke seg å se nærmere på problemstillingene. Enova har uttrykt særlig interesse for å være med på et slikt prosjekt.
3. Grønn transport i Lofoten. I samarbeid med aktører innen transport å se på muligheter og barrierer for å innføre energi- og klimaeffektiv transport. Både gass og strøm vil inngå.
4. Grønn turisme. Her vil også miljøsertifisering kunne være et aktuelt tiltak, se tiltak nr. 1. det er i første rekke næringen selv som må være drivere av dette tiltaket. I følge Destinasjon Lofoten er det planlagt en videreføring av arbeidet med Masterplanen for reiselivet i Lofoten med det første. Grønn turisme vil være naturlig del av dette.
5. Enøk-tiltak i Værøy kommune. Planlegging og iverksetting av enøk- og inneklimateiltak i kommunale bygg og anlegg.

6. Effektstyring og effektbegrensning på Værøy og Røst. I samarbeid mellom Værøy, Røst og Lofotkraft kan det gjennomføres et forprosjekt med mål om å kartlegge pontensialet for reduksjon av samtidig effektuttak på Værøy og Røst.

Under flere av prosjektene er lofotkraft og Lofoten avfallsselskap nevnt som prosjekteiere. Under utredningsarbeide har det vært kontakt med selskapene og de er interessert i å være med.

Etter at saken er behandlet i kommunestyret vil rådmannen arbeide med å gjennomføre vedtatte tiltak. På bakgrunn av diskusjon med de øvrige Lofotkommunene går jeg inn for at prosjektene 1,2,3 og 4 vil bli gjennomført interkommunalt med en styringsgruppe nedsatt av rådmannsutvalget. Prosjektene 5-7 er i utgangspunktet rene Værøyprosjekter, men det kan også for disse være rasjonelt å samarbeide interkommunalt om finansiering og gjennomføring.

Økonomiske konsekvenser.

Det er grunn til å anta at de foreslåtte forprosjekter vedr. grønne kommunale bygg og anlegg og fjernvarme vil kunne finansieres slik at kommunens andel utgjøres av arneidsinnsats. Forprosjektene vil avdekke økonomiske forutsetninger for gjennomføring av Enøk-tiltak og fjernvarme og herunder behovet for kommunale investeringer. Flere av prosjektene vil gi lønnsomme investeringer pga reduserte driftsutgifter. Rådmannen vil komme tilbake til konkrete forslag.

For prosjektene "bærekraftig matproduksjon i Lofoten" og "grønn transport i Lofoten" er finansieringen ikke klarlagt. Etter at disse prosjektene er drøftet med berørte næringer og Enova vil rådmannen komme tilbake med eventuelle økonomiske konsekvenser for kommunene.

Et viktig tiltak er miljøsertifisering av kommunale enheter og små og mellomstore bedrifter. Det finnes flere miljøsertifiseringsordninger men det antas at sertifisering som Miljøfyrtårn vil være en ordning som vil være tilpasset kommunene og små og mellomstore bedrifter (for eksempel innen reiselivet). Gjennom slik sertifisering kan det oppnås effekter vedrørende klima, energiforbruk, inneklima, søppelhåndtering etc. Nedre Eiker kommune trekkes ofte fram som eksempel på hvordan dette kan gjøres. Her er verneombudene trukket inn i planlegging og gjennomføring og på denne måten har man fått en kompetanseheving i organisasjonen. Det foreslås at rådmennene samarbeider videre om å fremme et forslag til miljøsertifisering i kommunene i Lofoten og at det vurderes å tilby små og mellomstore bedrifter å benytte opplegget.

Rådmannens innstilling:

Formannskapet slutter seg til forslag til klima- og energiplan med de målsettinger som trekkes opp. Formannskapet slutter seg også til rådmannens opplegg for finansiering, organisering og gjennomføring av det videre arbeid.

Planen legges ut til offentlig ettersyn med høringsfrist på 30 dager. Formannskapet behandler deretter saken på nytt før den legges fra for kommunestyret.

25.03.2010 FORMANNSKAP

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

FS-025/10 Vedtak:

Formannskapet slutter seg til forslag til klima- og energiplan med de målsettinger som trekkes opp. Formannskapet slutter seg også til rådmannens opplegg for finansiering, organisering og gjennomføring av det videre arbeid. Planen legges ut til offentlig ettersyn med høringsfrist på 30 dager. Formannskapet behandler deretter saken på nytt før den legges fra for kommunestyret.

Innspill til Klima- og energiplan for Værøy kommune:

Følgende instanser har sendt innspill til Klima- og energiplan for Værøy kommune:

- Kystverket den 26.04.2010
- Nordland fylkeskommune den 20.04.2010
- Statens vegvesen den 06.04.2010
- Fylkesmannen i Nordland den 26.05.2010

Kystverket skriver i sitt brev at de ikke har noen spesielle merknader til planen, men gjør oppmerksom på at det er viktig å ta hensyn til sjøverts ferdsel ved lokalisering av ulike typer anlegg i sjø. Videre at hensynet til sikkerhet og fremkommelighet i farvannet må ivaretas gjennom dialog med Kystverket.

Nordland fylkeskommune ber kommunen vurdere økt grad av medvirkning i planprosesser, dette for å sikre bedre forankring lokalt da klima- og energiplanen fordrer medvirkning fra innbyggerne, bedrifter, institusjoner mv for å nå målene. Videre mener fylkeskommunen at det er en styrke ved klima- og energiplanen at mulige konsekvenser som følge av klimaendringer for lokalsamfunnet på Værøy omtales i pkt 4.10. Samt viktigheten av at man både reduserer utslipp av klimagasser, samt tilpasser og innretter lokalsamfunnet på en slik måte at man er rustet for å møte både forventede og uventede klimaendringer i fremtiden.

Statens vegvesen har ingen merknader til klima- og energiplanen.

Fylkesmannen i Nordland sine innspill er av generell karakter. Innspillene går i hovedsak ut på miljøfaglige innspill og landbruksfaglige innspill. Fylkesmannen påpeker at i arbeidet med planen bør kommunene produsere faktisk kunnskap om de enkelte kildene til klimautslipp i kommunen. Aktuelle tiltak for utslippskutt skal kunne realiseres og de må følges opp i annen planlegging og forvaltning i kommunene; handlingsplan, økonomiplan og realbehandles i kommunenes årlige budsjettbehandling. For en eventuelt senere prioritering mellom tiltakene bør både tiltakenes kostnad og effekt fremgå av planen, og det bør identifiseres indikatorer for evaluering av det enkelte tiltak.

Konklusjon:

I hovedsak er innspill til Klima- og energiplan for Værøy kommune basert på økt medvirkning og en bedre planprosess. Samt at Klima- og energiplanen burde ha vært mer evaluerbar med satte indikatorer. Dette er forhold som bør tas til etterretning i senere planarbeider. Det fremkommer få øvrige merknader til selve planen ut over det som Kystverket poengterer. Dette forholdet bør for Værøy kommune være en forutsetning i henhold til sin beliggenhet og de hovednæringsområder kommunen har.

Rådmannens innstilling:

Klima- og energiplanen vedtas med de endringer som fremkommer i saksfremlegget. De innspill som er innkommet tas til etterretning.

04.01.2011 FORMANNSKAP

Formannskapet tiltrådte enstemmig rådmannens innstilling.

FS-010/11 Innstilling:

Klima- og energiplanen vedtas med de endringer som fremkommer i saksfremlegget. De innspill som er innkommet tas til etterretning.

11.01.2011 KOMMUNESTYRE

Formannskapetets innstilling ble enstemmig vedtatt.

KS-010/11 Vedtak:

Klima- og energiplanen vedtas med de endringer som fremkommer i saksfremlegget. De innspill som er innkommet tas til etterretning.